

Performans Değerlendirme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Performans Değerlendirme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29056>

Özet

Leyla Ateşoğlu tarafından 2019 yılında geliştirilen **Performans Değerlendirme Ölçeği** (PDÖ), konaklama işletmelerinde görev yapan ev idaresi personelinin performansını kapsamlı bir şekilde değerlendirmek amacıyla tasarlanmış özgün bir ölçek geliştirme çalışmasıdır. Ankara örneği üzerinden yürütülen bu doktora tezi kapsamında, personelin işe yönelik bilgi ve beceri algıları, iş yerine uyum algıları ve işin sükunetle yapılmasına ilişkin algıları gibi kritik boyutlar ölçülmektedir. Ölçek, 31 maddeden ve üç alt faktörden oluşmakta olup, 5'li Likert ölçeği formatında derecelendirilmektedir. Yapısal geçerliliği hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile teyit edilmiş, güvenirlik katsayısı ise oldukça yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler

Performans Değerlendirme, Ölçek Geliştirme, Ev İdaresi Personeli, Konaklama İşletmeleri, Güvenirlik, Geçerlik, Faktör Analizi, Psikometri

Yazarlar

Leyla Ateşoğlu

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, konaklama işletmelerinde çalışan ev idaresi personelinin performansını objektif ve yapılandırılmış bir şekilde değerlendirmektir. Geleneksel performans değerlendirme yöntemlerinin yetersiz kaldığı durumlar için, bu spesifik meslek grubunun kendine özgü gereksinimlerini karşılayacak, bilimsel temellere dayalı bir araç sunmayı hedeflemektedir.

Ölçek aynı zamanda, ev idaresi personelinin performansını etkileyen faktörleri derinlemesine inceleyerek, insan kaynakları yönetimi ve eğitim programlarının geliştirilmesine katkı sağlayarak amaçlanmaktadır. Elde edilen veriler, işletmelerin verimliliğini artırmak ve çalışanların gelişim alanlarını belirlemek için değerli içgörüler sunmaktadır.

Yapı

Performans Değerlendirme Ölçeği, ev idaresi personelinin performansını ölçmek üzere üç ana boyutu ele almaktadır. Bu boyutlar, ilgili literatür taraması ve uzman görüşleri doğrultusunda belirlenmiş ve ampirik çalışmalarla desteklenmiştir. Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, çalışanların görevlerini yerine getirme biçimleri, iş ortamına uyumları ve profesyonel tutumları etrafında şekillenmektedir.

Ölçek, toplamda 31 maddeden oluşmakta ve aşağıdaki üç alt faktörü içermektedir:

İşe Yönelik Bilgi, Beceri Algısı: Çalışanların işleri için gerekli bilgi ve becerilere sahip olma algılarını, görevlerini doğru ve etkili bir şekilde yerine getirme yetkinliklerini değerlendirir.

İşe Yerine Uyum Algısı: Çalışanların kurum kültürüne, ekip dinamiklerine ve genel iş ortamına ne kadar başarılı bir şekilde adapte olduklarını, davranışlarıyla kurumu nasıl temsil ettiklerini ölçer.

İşin Sükunetle Yapılmasına İlişkin Algı: Çalışanların stresli durumlar karşısında sükunetli davranışlar sergileme, koruma, problem çözme yaklaşımlarını ve genel iş disiplinlerini yansıtan algılarını değerlendirir.

Geçerlik

Performans Değerlendirme Ölçeği'nin geçerlik çalışmaları, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıya ne derece doğru ve tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Ölçeğin yapı geçerliliği, iki aşamalı bir faktör analizi süreciyle incelenmiştir. İlk olarak, 31 maddeden oluşan ve üç alt faktörlü bir yapıya ortaya koyan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. Bu analiz, ölçeğin faktör yapısının teorik beklentilerle uyumlu olduğunu ve maddelerin ilgili faktörlere yüklenimlerinin güçlü olduğunu göstermiştir.

AFA sonucunda elde edilen faktör yapısı, daha sonra Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile test edilmiştir. DFA, ölçeğin hem yakınsak geçerlik hem de ayrıcık geçerlik koşullarını sağlamadığını teyit etmiştir. Yakınsak geçerlik, aynı yapıya ölçen maddelerin birbiriyle yüksek korelasyon göstermesi; ayrıcık geçerlik ise farklı yapılar ölçen maddelerin düşük korelasyon göstermesi anlamına gelir. Bu bulgular, ölçeğin yapısal olarak sağlam olduğunu ve ev idaresi personelinin performansını geçerli bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Performans Değerlendirme Ölçeği'nin (E-PPDÖ) güvenirlilik analizi, ölçeğin ölçümlerde tutarlılık ve kararlılık gösterdiğini ortaya koymuştur. Güvenirlilik, bir ölçeğin aynı koşullar altında tekrarlandığında benzer sonuçlar verme derecesini ifade eder. Yapılan analizler sonucunda, E-PPDÖ'nün toplam güvenirlilik katsayısı (muhtemelen Cronbach's Alpha katsayısı) **,970** olarak bulunmuştur.

Bu yüksek güvenirlilik katsayısı, ölçeğin iç tutarlılığını oldukça güçlü olduğunu ve maddelerin birbiriyle uyumlu bir şekilde aynı yapıya ölçtüğünü göstermektedir. Bu durum, ölçeğin ölçüm hatasını minimize ettiğini ve elde edilen sonuçların güvenilir olduğunu desteklemektedir. Yüksek güvenirlilik, ölçeğin bilimsel araştırmalarda ve pratik uygulamalarda kullanılabileceği konusunda güçlü bir kanıt sunar.

Faktör Analizi

Performans Değerlendirme Ölçeği'nin geliştirme sürecinde, ölçeğin yapısal boyutları belirlemek ve maddelerin hangi faktörler altında toplandığını anlamak için kapsamlı faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. İlk aşamada uygulanan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), ölçeğin 31 maddeden ve üç temel alt faktörden oluştuğunu ortaya koymuştur. Bu faktörler, ev idaresi personelinin performansının farklı yönlerini temsil etmektedir: Yönelik Bilgi, Beceri Algısı; Yerine Uyum Algısı; ve İn Sükunetle Yapılandırma için Algı.

AFA ile belirlenen bu üç faktörlü yapı, daha sonra Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile test edilmiştir. DFA, AFA'dan elde edilen modelin veriyle ne kadar uyumlu olduğunu değerlendiren ileri bir istatistiksel tekniktir. DFA sonuçları, ölçeğin üç faktörlü yapıya sahip olduğunu hem de geçerlik açısından uygun olduğunu doğrulamıştır. Bu, maddelerin beklenen faktörlere güçlü bir şekilde yüklendiğini ve faktörlerin birbirinden ayrıştığını göstermektedir. Faktör analizi bulguları, Performans Değerlendirme Ölçeği'nin güçlü bir psikometrik yapıya sahip olduğunu ve teorik olarak anlamlı boyutları ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme Ölçeği

Format: Ölçek, toplam 31 maddeden oluşan üç faktörlü bir yapıya sahiptir. Maddeler, 5'li Likert ölçeği formatında derecelendirilmektedir. Derecelendirme seçenekleri şu şekildedir: 1=oldukça yetersiz, 2=yetersiz, 3=orta, 4=yeterli ve 5=oldukça yeterli.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Konaklama işletmelerinde çalışan ev idaresi personeli.

Yaş Grubu: Belirtilmemiş, ancak çalışan yetkin popülasyonu hedeflenmektedir.

Popülasyon Detayları: Çalışma, Ankara'daki konaklama işletmelerinde görev yapan ev idaresi personeli örneğinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim yöntemiyle uygulanan bir anket formudur. Katılımcılar, kendilerini veya performanslarını belirtilen Likert derecelendirme sistemi üzerinden değerlendirmektedir. Ölçek geliştirme süreci, faktör analizi (AFA ve DFA) gibi ileri psikometrik tekniklerle desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Performans, Değerlendirme, Ölçek, Otel Yöneticiliği, İnsan Kaynakları, Psikometri, Ev İdaresi,

Çalışan Performans?

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Saflanmadı.

Kurum E-posta Adresleri: leyla.atesoglu@hotmail.com

Yazma Adresi: Saflanmadı.

İzinler, Ücret ve Test Yılı?

İzinler: Ölçeğin kullanımı için yazar Leyla Ateşoğlu ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir. Genellikle akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için izin alınması gerekmektedir.

Ücret: Ölçeğin ticari kullanımı veya lisanslama ücretleri hakkında bilgi verilmemiştir. Akademik kullanım için yazarla doğrudan iletişime geçilmesi önerilir.

Test Yılı?: Ölçek, 2019 yılında yayımlanan [doktora tezi](#) kapsamında geliştirilmiştir.

Referanslar

Ateşoğlu, L. (2019). *Konaklama işletmelerinde çalışan ev idaresi personeline yönelik "Performans Değerlendirme Ölçeği"nin geliştirilmesi ve performans etkileyen faktörlerin araştırılması: Ankara örneği (Doktora tezi)*. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tez detaylarına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [performans-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Performans Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Ölçeğin faktör yapılarına örnek maddeler aşağıda sunulmuştur:

??e Yönelik Bilgi, Beceri Algısı? (1m): **Dürüst olma**

?? Yerine Uyum Algısı? (29m): **Davranışlarındaki kalite ile kurumu temsil etme**

??in Sükunetle Yapıldığına İlişkin Algı? (31m): **Soğukkanlı olma**